

Ministerie van Financiën
via: Internetconsultatie.nl

Datum 14 juli 2017
Referentie BR2628

Betreft: Consultatie Besluit uitvoering verordening financiële benchmarks

Geachte heer, mevrouw,

Graag maakt de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB) gebruik van de mogelijkheid om te reageren op de consultatie van het Besluit uitvoering verordening financiële benchmarks. Wij brengen de volgende opmerkingen onder uw aandacht.

Afbakening bevoegdheden AFM en DNB/ECB

De AFM wordt de aangewezen toezichthouder voor de Verordening financiële benchmarks (Benchmark Regulation, hierna: BMR). In 2014 hebben DNB en AFM gezamenlijk onderzoek gedaan naar benchmarkmanipulatie. Voor wat betreft de bevoegdheid van DNB inzake het toezicht op benchmarkmanipulatie werd toen verwezen naar de artikelen 3.10 en 3.17 Wft. Met ingang van 1 januari 2015 is het verbod op manipulatie in artikel 5:58a Wft opgenomen en houdt de AFM hier toezicht op. Het lijkt wenselijk ter gelegenheid van de implementatie van BMR de taakverdeling tussen AFM en DNB/ECB te verhelderen. Wij vragen in de toelichting te verduidelijken dat de AFM de enige toezichthouder is op de BMR en toe te lichten hoe dit zich verhoudt tot de bevoegdheden van de DNB/ECB en daarbij in te gaan op de volgende vragen:

- Op grond van art. 4, eerste lid, sub e, van Verordening (EU) nr. 1024/2013 van 15 oktober 2013 is aan de ECB is opgedragen toe te zien op “de naleving van handelingen op grond waarvan banken moeten beschikken over solide governance regelingen (...) risicobeheerprocessen, mechanismen voor interne controle (...)”. Hoe verhoudt het toezicht van de AFM op de BMR zich tot genoemde bevoegdheid van de ECB en het toezicht van DNB/ECB op de interne en beheerste bedrijfsvoering van banken uit hoofde van de Wft?
- Welke autoriteiten worden bijvoorbeeld bedoeld in artikel 23, zevende lid, BMR met “de bevoegde autoriteiten van de onder toezicht staande entiteiten” waarmee de bevoegde autoriteit van de beheerder moet samenwerken in het kader van een verplichte bijdrage aan een benchmark, als genoemd op basis waarvan? Is dat in het geval van Nederlandse banken de ECB, DNB of de AFM?

Extraterritoriale werking

Het Besluit uitvoering verordening financiële benchmarks gaat niet in op de extraterritoriale aspecten van de regels en het toezicht van de AFM. De BMR houdt er rekening mee dat meerdere toezichthouders uit verschillende (derde) landen betrokken zijn. Dat blijkt onder meer uit de samenwerkingsbepalingen, zoals artikel 30 BMR. In het kader van de aanwijzing van de AFM als bevoegde autoriteit hebben banken behoefte aan verduidelijking hoe ver het toezicht van de AFM

reikt, bijvoorbeeld ten aanzien van buitenlandse bijkantoren van Nederlandse banken en buitenlandse dochters van Nederlandse banken. In het kader van de invoering van het verbod op marktmanipulatie in de Wft heeft de minister eerder toegelicht dat is gekozen voor enige geografische afbakening.¹ Kan in de toelichting bij het besluit verduidelijkt worden hoever de bevoegdheden van de Nederlandse toezichthouder om toezicht te houden en sancties op te leggen reiken en hoe deze zich verhoudt tot de bevoegdheden van buitenlandse toezichthouders?

Bestuurlijke boete

De bestuurlijke boetes die de AFM kan opleggen bij overtreding van de BMR (m.b.t. het gebruik van door ESMA geregistreerde benchmarks en de vergunningplicht voor beheerders) zullen veel hoger zijn (10% van de geconsolideerde omzet van de rechtspersoon) dan de strafrechtelijke boetes die in het kader van de Wet economische delicten en het Wetboek van Strafrecht kunnen worden opgelegd (max EUR 82.000). Dit is opmerkelijk aangezien de rechtsbescherming in het bestuursrecht minder waarborgen biedt dan in het strafrecht. Wij verwijzen naar een ongevraagd advies van de Raad van State over de rechtsbescherming in het punitieve bestuursrecht en het strafrecht². De Minister heeft de Kamer toegezegd op het advies terug te komen in de eerste helft van 2016, maar heeft dit nog niet gedaan. De wetgever kan er voor kiezen op basis van art. 42 (3) van de BMR om de bestuursrechtelijke sancties te vervangen door de strafrechtelijke: *De lidstaten kunnen beslissen geen voorschriften vast te stellen voor in lid 1 bedoelde administratieve sancties indien voor de in dat lid bedoelde schendingen reeds krachtens hun nationale recht strafrechtelijke sancties gelden. In dat geval stellen de lidstaten de Commissie en ESMA in kennis van de toepasselijke strafrechtelijke bepalingen, samen met de in de eerste alinea van onderhavig lid bedoelde informatie.*

Wij vragen de keuze voor zowel administratieve sancties als strafrechtelijke sancties in de toelichting te onderbouwen met inachtneming van het advies van de Raad van State en als lidstaatoptie in de transponeringstabel op te nemen.

Renteverlenging

Ingevolge de BMR, de wijzigingen van de richtlijn consumentenkrediet en de richtlijn hypothecair krediet en het ontwerpbesluit die deze wijzigingen implementeert in het BGfo, gaat het om kredietovereenkomsten afgesloten ná 30 juni 2018. Voor de volledigheid zou het goed zijn om in de toelichting te bevestigen dat een renteverlenging binnen een bestaande kredietovereenkomst na 30 juni 2018 dus niet binnen de scope van de nieuwe regels valt. Bijvoorbeeld een hypotheek met Euribor met een opslag op de Euribor en een opslagvaste periode van tien jaar. Na tien jaar moet de rente herzien worden maar hoeft er geen nieuwe kredietovereenkomst te worden gesloten.

Mogelijke gevolgen voor de consument

De voorgestelde artikelen 51b (f) BGfo en 112 lid 3 BGfo vereisen dat financiële ondernemingen algemene informatie verschaffen over de "mogelijke gevolgen voor de consument" van het gebruik van een financiële benchmark. Zou het mogelijk zijn om toe te lichten wat men verstaat onder de "mogelijke gevolgen voor de consument"? Gaat het dan om het variabele karakter van financiële benchmarks of juist het risico van beëindiging van een financiële benchmark of zouden we hiervoor zelfs moeten aansluiten bij de contingency planning van artikel 28, lid 2 van de BMR.

Inwerkingtreding

De regels voor hypothecair en consumptief krediet wijzigen ingevolge de BMR per 1 juli 2018. In artikel II, onderdeel B is dit goed verwerkt, maar dit lijkt abusievelijk in artikel II onderdeel A niet te zijn gebeurd. Daar het besluit als geheel per 1 januari 2018 in werking treedt, is het ons inziens nodig in onderdeel A ook expliciet te bepalen dat de regel wijzigt per 1 juli 2018. Overigens wordt in

¹ Nota naar aanleiding van het verslag (TK 33918, nr. 8).

² Zie <https://www.raadvanstate.nl/adviezen/zoeken-in-adviezen/tekst-advies.html?id=11821>.

de toelichting bij artikel IV 1 juli 2018 als inwerkingtredingsdatum genoemd, terwijl in het besluit zelf de inwerkingtreding op 1 januari 2018 wordt bepaald.

Wij zijn graag bereid tot nadere toelichting van deze reactie.

Floris Mreijen

Bestuurssecretaris
Plv. Directeur